

Kun 40 % af danske døve børn med cochlear implant opnår et alderssvarende talesprog. MODSAT 80 – 100 % i udlandet

DANSKE BØRN MED HØRETAB OPNÅR IKKE ET ALDERSVARENDE TALESPROG

Danske småbørn med høretab opnår via den nuværende praksis ikke et aldersvarende talesprog - helt modsat udenlandske småbørn med høretab. Det er kritisk, fordi et aldersvarende sprog er en grundlæggende forudsætning for at være velfungerende kognitivt, fagligt og socialt: Faktorer som er altafgørende for at blive en bidragende borger i Danmark på linje med andre mennesker uden et høretab.

Det er ifølge udenlandske erfaringer muligt for minimum 80 % af alle børn med høretab at opnå et alderssvarende talesprog, hvis vi giver den rette genoptræning. I Danmark viser en ny undersøgelse af danske døve småbørn med CI, at mindre end 40 % opnår et alderssvarende talesprogligt niveau (kilde: Danish Medical Journal, may 12).

Danmark er ellers førende på verdensplan, når det kommer til den audiologiske- og medicinske indsats: Vi har hørescreening af nyfødte og kan derfor tidligt diagnosticere et høretab og behandle med høreapparater eller for eksempel bilateral cochlear implant (CI), hvilket er afgørende for at opnå et alderssvarende talesprog. – Og her er vi førende internationalt.

På grund af den audiologiske og medicinske indsats kan døve børn høre i dag, men skal de også lære at tale på niveau med deres jævnaldrende, så kræver det en specialiseret indsats med fokus på auditiv og talesproglig stimulering. Det viser al forskning: Uden en specialiseret indsats, så er børnenes CI'er bare et par meget dyre øringer i millionklassen. Men den specialiserede indsats mangler i Danmark.

I dag er indsatsen overfor småbørn med høretab afhængig af kompetencerne hos den kommunale talehørrepædagog, og kvaliteten af genoptræningen og indsatsen er forskellig fra kommune til kommune. Endvidere findes der i Jylland to objektivt finansierede regionale tilbud med general talehørrepædagogisk ekspertise. Der findes ikke et lignende tilbud på Sjælland.

Det har dog ikke vist sig muligt at løfte opgaven i fht at sikre småbørn med høretab et alderssvarende talesprog, det viser den nyeste undersøgelse af småbørn med CI tydeligt, da mindre end 40 % opnår et alderssvarende talesprog. Og det på trods af, at et tværministerielt udvalg ledet af Socialministeriet har haft til opgave at højne kvaliteten af indsatsen siden 2008.

Når vi kigger på udlandet, ser vi, at mellem 80 – 100 % af børn med høretab, der er tilknyttet et treårigt specialiseret forløb efter den evidensbaserede metode Auditory Verbal Therapy, opnår et alderssvarende talesprog. Til sammenligning får danske børn et års specialiseret genoptræning baseret på principperne i Auditory Verbal Therapy på landets to CI-centre.

Vi formoder, at danske børn på samme vis som udenlandske børn vil opnå et alderssvarende talesprog, hvis de får adgang til et specialiseret treårigt forløb efter metoden Auditory Verbal Therapy. I dag er det ikke muligt, da vi ikke har certificerede danske AVT-undervisere – det ønsker vi at ændre på. Efter snart 20 år med cochlear implantation af danske døve børn, er det endnu ikke lykkedes at give dem en indsats, så de kan opnå et alderssvarende talesprog på linje med udenlandske døve børn med CI. Med store menneskelige og samfundsøkonomiske konsekvenser til følge. Derfor:

Forslag til satspuljeprojekt: 2013 - 2017

Alderssvarende talesprog til børn med høretab i Danmark:
- Afprøvning, dokumentation og best practice for Auditory Verbal Therapy (AVT) i Danmark

Forslaget er udarbejdet af deCibel – Landsforeningen for børn og unge med høretab

Vi ønsker med dette projekt at udarbejde en fremadrettet praksis, der sikrer, at danske børn med høretab opnår et alderssvarende talesprog forud for skolestart.

DANMARKS FØRSTE AVT-KLINIK

Over en projektperiode på fire år vil vi dokumentere børnenes talesproglige udbytte og AVT- metodens anvendelse i praksis i Danmark. Hvis det viser sig, at børnene opnår et alderssvarende talesprog, forpligter projektet sig til at udarbejde best practice for AVT i Danmark med henblik på implementering og forankring af AVT-metoden.

Vi vil konkret etablere en AVT-klinik med et treårigt forløb baseret på den evidensbaserede metode Auditory Verbal Therapy (AVT) med certificerede AV-undervisere. Udenlandske erfaringer viser, at det er en fordel, at man opbygger et AVT-forløb som et nyt selvstændigt tilbud frem for at integrere det på sygehusene eller i øvrige eksisterende tilbud. AVT-klinikken skal være fri for rutiner, kulturer og eksisterende mønstre og give frihed til, at teamet, organiseringen og strukturen kun er baseret på at kunne give fuldgældigt AVT. Det anslås, at der vil kunne deltage 100 familier med småbørn med høretab i projektperioden.

AVT-klinikken vil også som noget nyt være platform for at certificere audiologopæder i AVT, hvilket der i dag ikke er adgang til i Danmark. Dermed kan vi sikre en bredere forankring af metoden, hvis den viser de ønskede resultater.

Det kliniske arbejde med AVT på klinikken vil blive varetaget af audiologopæder, som de første er ved at blive certificeret som AV-undervisere. De forventes at blive certificerede i løbet af 2013, som de første i Danmark. AV-underviserne kommer fra stillinger på Østdansk CI-center og er blandt de mest erfarne i at lave auditiv og talesproglig stimulering af småbørn med CI i Danmark. Projektledelse, formidling, evaluering, afholdelse af temaftener, kurser og faglige konferencer varetages af deCibel medarbejdere, som har et mangeårigt bredt kendskab til målgruppen, som de har stor erfaring med at formidle til via blandt andet kurser, elektroniske nyhedsbrev og sociale medier – og erfaring i projektledelse.

SAMARBEJDSPARTNERE

Østdansk CI-Center, screeningstemaet og hørepædagogisk afdeling der er placeret på Rigshospitalet og Gentofte Hospital, er tætte samarbejdspartnere for AVT-klinikken. Børnene og deres familier henvises hertil, og det er vigtigt, at der er fokus på at få opbygget et samarbejde og en god vidensdeling omkring børnene.

Kommunerne er en anden vigtig samarbejdspart. De kan henvise familierne til AVT-klinikken, det er derfor vigtigt, at deres opfattelse af tilbuddet og samarbejdet løbende inddrages i AVT-klinikkens tilbud. Ligesom de har vejledningspligten omkring familien, og derfor skal inddrages, så de er bedst muligt rustet til at varetage denne og videreformidle til fagfolk omkring barnet i daginstitutionen.

BUDGET

Projektet beløber sig over en fireårig periode til 12 mio. kr. Det er muligt at få tilsendt det specificerede budget.

For mere information kontakt venligst
Tanja Pihl Sandager, sekretariatsleder i deCibel
telefon: 30 23 38 13, mail: tanja@decibel.dk